

EXAMEN I PLACERINGSÄRENDEN (APV1): EXAMENSKRAV

Grundläggande information, struktur och kunskapskrav

GÄLLER 1.1.2019 - 30.6.2019.

Innehåll

GRUNDLÄGGANDE INFORMATION OM EXAMEN	3
Målsättningarna med Finans Finland rf:s <i>Examen i placeringsärenden (APV1)</i>	3
Målgrupp	4
Avläggande av examen och de allmänna principerna för utvärdering av tentamen.....	4
STRUKTUREN FÖR EXAMEN I PLACERINGSÄRENDEN.....	5
EXAMENSKRAV.....	6
1 Nationalekonomi och finansmarknaden.....	6
1.1 Målsättningar.....	6
1.2 Studiematerial	6
2 Företagsekonomi	6
2.1 Målsättningar.....	6
2.2 Studiematerial	6
3 Investeringsprodukter och investeringsverksamhet.....	6
3.1 Målsättningar.....	6
3.2 Studiematerial	7
4 Lagstiftning om och etik gällande tillhandahållande av investeringstjänster samt privaträttens grunder.....	8
4.1 Målsättningar.....	8
4.2 Studiematerial	8
5 Beskattning av investeringar samt familje- och arvsrättens grunder	9
5.1 Målsättningar.....	9
5.2 Studiematerial	9
BILAGA 1 RÅD FÖR ATT SKAFFA STUDIEMATERIAL.....	10
BILAGA 2 EXAMEN I PLACERINGSÄRENDEN APV1: BÖCKER OCH KOMPENDIER.....	11
BILAGA 3 KUNSKAPSKRAV FÖR EXAMINA INOM SEKTORN FÖR INVESTERINGSTJÄNSTER	13

VIKTIGT MEDDELANDE TILL SVENSKSPRÅKIGA TENTANDER

Denna svenska språkversion av examenskraven baserar sig på dokumentet *Sijoituspalvelututkinnon (APV1) osaamisvaatimukset: Tutkinnon perusteet, rakenne ja vaatimukset*. **Om olika språkversioner eventuellt är motstridiga gäller de finskspråkiga examenskraven.** Vänligen kolla datumen på titelsidan.

Alla tentamensfrågor görs upp på grundval av det finskspråkiga studiematerialet. Därefter görs en svensk språkversion som baserar sig på den finska texten. För det mesta är det frågan om en översättning, men inte alltid. Till sakinnehåll och andemening ska den svenska språkversionen dock motsvara den finska.

Studiematerialet är angivet i kapitlen *Studiematerial* under respektive delområde. För det mesta finns materialet tillgängligt enbart på finska. Det svenska material som direkt motsvarar det finska är närmast formell lagstiftning och Börsstiftelsens guider.

Till den del man eventuellt använder alternativt studiematerial, till exempel rikssvenska böcker eller kompendier som använts i förberedande kurser, ska man komma ihåg att innehållet och betoningarna sannolikt inte helt motsvarar innehållet i examenskravens studiematerial. Den ekonomiska teorin är naturligtvis densamma oavsett språk. Lagstiftning, regelverk, institutioner och ekonomisk historia varierar från land till land. För APV-examina ska man vara förtrogen med det som gäller Finland. **Annat studiematerial än det officiella läses således på eget ansvar.**

Då man läst finskt studiematerial kan det korrekta svenskspråkiga begreppet vara annat än man tänkt sig. Terminologicentralen TSK:s databas för facktermer är en högklassig källa till fackterminologi och dess korrekta översättning. Kolla gärna på webbplatsen <http://www.tsk.fi/tsk/sv> → Bank- och finansterminologi → Sökning för ekonomisk terminologi. Databasen innehåller både översättningar och ofta också korta förklaringar till facktermerna.

Svenskt Ekonomilexikon <https://www.ekolex.se> ger korta definitioner på ekonomiska begrepp.

APV-EXAMINA

APV-examen har redan avlagts av mer än 15 000 anställda inom sektorn för investerings-tjänster. *Examen i placeringsärenden* och *Placerings specialistexamen* har i allt större utsträckning kommit att bli mått på branschkunskandet. Dessa examina är oskiljaktiga delar av branschens självreglering. *Examen i placeringsärenden (APV1)* är en examen som auktoriserats av Finans Finland rf.

Examen i placeringsärenden (APV1) motsvarar till sina kunskapskrav Swedsec Licens -examen i Sverige. Dessa är ömsesidigt godkända i Finland och Sverige.

Konkurrens och branschreglering har under de senaste åren lett till ökade satsningar på fort-bildning. I och med att lagen förutsätter att man ska ha tillstånd för att bedriva investerings-rådgivning är det speciellt viktigt att i detta sammanhang kunna påvisa sitt branschkunskande.

Grundläggande investeringskunskap håller på att bli en del av allmänbildningen. Därför rekommenderar vi varmt dessa examina inte bara för dem som redan är verksamma eller som har som målsättning att arbeta inom branschen, utan för alla som är intresserade av investeringar och av finansmarknaden.

GRUNDLÄGGANDE INFORMATION OM EXAMEN

Målsättningarna med Finans Finland rf:s *Examen i placeringsärenden (APV1)*

Regleringen av sektorn för investeringstjänster ställer krav på bedömningen av kunskapen och kompetensen hos personal inom finansbranschen som tillhandahåller kunder investeringsrådgivning eller information om eller som säljer finansiella instrument, strukturerade insättningar, investeringstjänster eller sidotjänster.

Företagen inom finansbranschen ska se till att personal som tillhandahåller information om eller som säljer de investeringsprodukter, investeringstjänster eller sidotjänster som erbjuds genom företaget har den kunskap och kompetens som krävs för att

- förstå de grundläggande egenskaperna, riskerna och särdragen hos de investeringsprodukter som erbjuds eller rekommenderas, inklusive eventuella allmänna skattemässiga konsekvenser för kunden i samband med transaktioner. Särskild noggrannhet bör iaktas vid rådgivning avseende produkter som är mer komplexa (delarna 3, 4 och 5)
- förstå de totala kostnader och avgifter som kunden kommer att ådra sig i samband med den investeringsprodukt som erbjuds eller rekommenderas och kostnaderna i samband med tillhandahållandet av rådgivningen och andra eventuella relaterade tjänster som tillhandahålls (del 3)
- fullgöra de skyldigheter som krävs av företag vad gäller lämplighetskraven i MiFID (del 4)
- förstå hur den typ av investeringsprodukt som tillhandahålls av företaget eventuellt inte är lämplig för kunden, efter att ha bedömt den relevanta information som kunden lämnat samt potentiella förändringar som kan ha inträffat sedan den relevanta informationen samlades in (delarna 3 och 4)
- förstå hur finansiella marknader fungerar och hur de påverkar värdet och prissättningen på de produkter som erbjuds eller rekommenderas till kunder (delarna 1 och 3)

- förstå inverkan av ekonomisk information och nationella/regionala/globala händelser på marknader och på värdet av de investeringsprodukter som erbjuds eller rekommenderas till kunder (delarna 1, 2 och 3)
- förstå skillnaden mellan historiska resultat och prognoser för framtida resultat liksom begränsningarna med prognoser (del 3)
- förstå frågeställningar med anknytning till marknadsmissbruk och penningtvätt (del 4)
- bedöma uppgifter av relevans för de investeringsprodukter som erbjuds eller rekommenderas till kunder såsom basfaktblad för investerare, prospekt, årsredovisningar eller finansiell information (delarna 2 och 3)
- förstå de specifika marknadsstrukturerna för den typ av investeringsprodukter som erbjuds eller rekommenderas till kunder och, i förekommande fall, deras handelsplatser eller förekomsten av eventuella andrahandsmarknader (delarna 1, 3 och 4)
- ha grundläggande kunskap om värderingsprinciperna för den typ av investeringsprodukter som erbjuds eller rekommenderas till kunder (del 3)
- förstå grundprinciperna i portföljteori, inklusive att förstå innebörden av diversifiering vad gäller enskilda investeringsalternativ (del 3).

Examen i placeringsärenden och Placerings specialistexamen erbjuder en ändamålsenlig bedömning av personalens kunskap och kompetens i överensstämmelse med regleringen.

Finans Finland rf rekommenderar att alla som är verksamma i värdepappersföretag med uppgifter i anslutning till investeringstjänster avlägger *Examen i placeringsärenden*. Denna är ett led i den självreglering med vilken Finans Finland rf och finansbranschen strävar efter att upprätthålla och utveckla branschens anseende samt personalens i värdepappersföretag högklassiga kunnande. Finans Finland rf har utfärdat en rekommendation om att avlägga *Examen i placeringsärenden*.

Kunskapskraven för *Examen i placeringsärenden* är mångsidiga och täcker grunderna inom olika kunskapsområden som behövs i arbetsuppgifter i anslutning till investeringstjänster. Kunskapskraven är indelade i fem kunskapsområden, varav de två första behandlar marknadens struktur och företagsekonomi. Följande delområde behandlar investeringsprodukter och investeringsverksamhet. De två sista delarna täcker de procedurregler som gäller tjänsteleverantören samt familje- och arvsrättens grunder ur investerarens synvinkel.

Målgrupp

Examen är riktad till alla anställda i värdepappersföretag, banker och försäkringsbolag som arbetar med kundbetjäning i anslutning till investeringstjänster samt även till personer som önskar få en överblick över hur värdepappersmarknaden fungerar och om de tjänster och produkter som där erbjuds.

Avläggande av examen och de allmänna principerna för utvärdering av tentamen

Examen avläggs med en tentamen som arrangeras av APV-sijoitustutkinnot Oy. Finans Finland rf eller APV-sijoitustutkinnot Oy som ansvarar för examenskraven arrangerar inte förberedande utbildning. Det är inte heller obligatoriskt att delta i sådan utbildning för att få delta i tentamen. I praktiken har de flesta tentanderna dock deltagit i någon förberedande utbildning före tentamen. Då man förbereder sig inför tentamen kan man bortse från sådan information i studiematerialet som gäller föråldrad lagstiftning och enskilda siffervärden. Examen bedöms enligt skalan godkänd/underkänd. Tentanderna delges också sitt personliga poängtal.

STRUKTUREN FÖR EXAMEN I PLACERINGSÄRENDEN

Delarna i examen

Examen består av fem kunskapsområden och avläggs vid samma tentamensskrivning. För godkänd examen har indelningen i sig ingen betydelse. Målsättningen är dock att fastslå en sådan poänggräns att godkänd prestation kräver grundkunskaper inom alla kunskapsområden.

Kunskapsområdena för examen är:

1. Nationalekonomi och finansmarknaden
2. Företagsekonomi
3. Investeringsprodukter och investeringsverksamhet
4. Lagstiftning om och etik gällande tillhandahållande av investeringstjänster samt privaträttens grunder
5. Beskattning av investeringar samt familje- och arvsrättens grunder

EXAMENSKRAV

1 Nationalekonomi och finansmarknaden

1.1 Målsättningar

Examinanden ska förstå den nationalekonomiska grundterminologin samt kopplingen mellan samhällsekonomin och finansmarknaden. Målsättningen är att examinanden omfattar de grundbegrepp med hjälp av vilka hon kan hålla sig á jour med och förstå aktuell ekonomisk information. Examinanden ska förstå hur finansiella marknader fungerar och hur de påverkar värdet och prissättningen på de produkter som erbjuds eller rekommenderas till kunder. Dessutom ska man förstå hur ekonomisk information och nationella/regionala/globala händelser inverkar på marknaderna och på värdet av investeringsprodukter.

1.2 Studiematerial

- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: *Moderni rahoitus*. Alma Talent, 2018, 10:e upplagan. Kapitel 3. ISBN 9789521434327.
- Lindholm, Timo – Kettunen, Juhani: *Globaali kansantalous*. Edita Publishing, 2016, 1:a upplagan. Kapitlen 1–9. eISBN 9789513770563, ISBN 789513768003.

2 Företagsekonomi

2.1 Målsättningar

Examinanden ska förstå grunderna för företagets verksamhet och grundläggande företagsekonomiska begrepp: bokslutsanalys, företagets resultat- och balansräkning samt de centrala relationstalen i anslutning till dessa. Därtill ska examinanden förstå hur man utvärderar företaget som investeringsobjekt.

2.2 Studiematerial

- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: *Moderni rahoitus*. Alma Talent, 2018, 10:e upplagan. Kapitlen 5, 8 och 10. ISBN 9789521434327.
- Nasdaq: *Opi osakkeet*. 11:e upplagan. Kapitlen 4.2.–4.4. Guiden finns enbart på finska.
- Salmi, Ilari: *Mitä tilinpäätös kertoo?* Edita Publishing, 2015, 8:e–9:e upplagan. Kapitlen 1–2, 4, 6 och 8. ISBN 9789513762391.

3 Investeringsprodukter och investeringsverksamhet

3.1 Målsättningar

Examinanden ska vara förtrogen med värdepappersmarknadens struktur och verksamhet, egenskaperna för de mest centrala tillgångsslagen, investeringsfondernas verksamhetsprinciper och olika typer av investeringsfonder, egenskaperna för försäkringsplaceringar, grundprinciperna vid investering i kapitalskyddade produkter samt med de alternativ som föreligger för långsiktigt sparande. Målsättningen är att examinanden förstår de grundläggande egen-

skaperna, riskerna, särdragen och totalkostnaderna hos de investeringsprodukter som erbjuds eller rekommenderas samt de kostnader kunden ådrar sig i samband med tillhandahållandet av rådgivning och andra eventuella relaterade tjänster.

Examinanden ska vara förtrogen med och förstå principerna om investeringens avkastning och risk samt känna till de mest centrala relationstalen i anslutning till detta. Man bör på ett lättförståeligt sätt kunna ge råd till investerare i frågor som gäller olika investeringsformer samt i investeringsrådgivningssituationer kunna vägleda hur en långsiktig sparplan ska gestaltas.

Examinanden ska vara förtrogen med investeringsfondernas verksamhetsprinciper och med olika typer av investeringsfonder. Man ska veta hur man söker information om investeringsfonder, känna till grunderna för utvärdering av fondprestation och ha kunskap om faktabladets innehåll samt för investeringsbeslut kunna utnyttja de relationstal fonderna redovisar. Man ska även känna till grunderna för beskattningen av fonder och andelsägare.

Examinanden ska vara förtrogen såväl med spar- och placeringsförsäkringar som baserar sig på beräkningsränta som med fondförsäkringar och frivilliga pensionsförsäkringar jämte beskattningen av dessa.

Examinanden ska kunna skapa sig en helhetsuppfattning om kundens sociala förmåner och utgående från denna vägleda och ge råd hur de sociala förmånerna med bästa möjliga produkter kan kompletteras.

Med utgångspunkt i kundens målsättningar och helhetssituation ska examinandena kunna jämföra produkter för långsiktigt sparande, fondförsäkringar och direkta fondplaceringar med varandra.

3.2

Studiematerial

- Börsstiftelsen: Placerarens ränteguide. Guiden finns på Börsstiftelsens webbplats <http://www.porssisaatio.fi/se/undervisning>.
- Börsstiftelsen: *Placeringsfondsguide*. Guiden finns på Börsstiftelsens webbplats <http://www.porssisaatio.fi/se/undervisning>.
- Finans Finland: *Markkinakatsaus*. Senaste utgåvan. Hela kompendiet. Publikationen finns på webbplatsen <https://www.sijoitustutkimus.fi/palvelut/instituutiosijoittajille/ra-hastoraportti> (under rubriken *Viimeisin markkinakatsaus*). Kompendiet finns enbart på finska.
- Järvinen, Sami – Parviainen, Antti: *Pääomaturvattu sijoittaminen*. Alma Talent, 2014, 3:e förnyade upplagan. Kapitlen 2, 3, 5 och 6. ISBN 9789521421686.
- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: *Moderni rahoitus*. Alma Talent, 2018, 10:e upplagan. Kapitlen 1, 2, 4, 6 och 7. ISBN 9789521434327.
- Nasdaq: *Opi optiot*. 26:e upplagan. Kapitlen 1 och 2. Guiden finns enbart på finska.
- Nasdaq: *Opi osakkeet*. 11:e upplagan. Hela guiden. Guiden finns enbart på finska.
- Puttonen, Vesa – Repo, Eljas: *Miten sijoitan rahastoihin*. Alma Talent, 2011, 5:e upplagan. ISBN 9789510378076.

- Ylönen Marjo: *Eläkesäästäminen 2017*. Försäkrings- och finansrådgivningen, 2017. Publikationen finns på Försäkrings- och finansrådgivningens webbplats www.fine.fi → Julkaisut → Säästäminen ja sijoittaminen.

4 Lagstiftning om och etik gällande tillhandahållande av investeringstjänster samt privaträttens grunder

4.1 Målsättningar

Examinanden ska känna till de etiska normer och procedurregler som gäller tillhandahållande av investeringstjänster: lagstiftning, myndighetsdirektiv och branschens självreglering. Examinanden ska vara särskilt förtrogen med de ansvarsförhållanden som gäller tillhandahållande av investeringstjänster samt med de synsätt och operationaliseringar som gäller etiska och ansvarsfulla investeringar.

Examinanden ska behärska privaträttens grundterminologi: rättshandlingar, ställföreträdarskap, säkerheter, skadestånd, försäkrans samt de juridiska grundbegreppen i anslutning till företagsverksamhet. Dessutom ska examinanden förstå de synpunkter som gäller marknadsmissbruk och penningtvätt.

4.2 Studiematerial

- APV-tutkinnot -material: *Markkinapaikkojen sääntely*. V1. Hela kompendiet. Publikationen finns på webbplatsen <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (under rubriken *Osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia*). Kompendiet finns enbart på finska.
- APV-tutkinnot -material: *Markkinoiden väärinkäyttö*. V2. Hela kompendiet. Publikationen finns på webbplatsen <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (under rubriken *Osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia*). Kompendiet finns enbart på finska.
- APV-tutkinnot -material: *Rahanpesu*. V2. Hela kompendiet. Publikationen finns på webbplatsen <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (under rubriken *Osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia*). Kompendiet finns enbart på finska.
- FINSIF: *Vastuullisen sijoittamisen opas*. FINSIF 2017. Publikationen finns på webbplatsen <https://www.finsif.fi/vastuullisen-sijoittamisen-opas>.
- Hoppu, Esko – Hoppu, Kari: *Kauppa- ja varallisuus oikeuden pääpiirteet*. Alma Talent, 2016, 16:e förnyade upplagan. Sidorna 21–99, 199–226, 245–313, 343–439. ISBN 9789521425165.
- Turtiainen, Matti: *Sijoituspalvelut ja asiakas*. Alma Talent 2018, 1:a upplagan. ISBN 9789521435393.

5 Beskattning av investeringar samt familje- och arvsrättens grunder

5.1 Målsättningar

Examinanden ska känna till beskattningsprinciperna samt grunderna för kapital-, arvs- och gåvobeskattningen. Man ska därtill känna till huvudprinciperna för annan sådan lagstiftning som är väsentlig med tanke på kundens investeringsbeslut.

Examinanden ska dessutom förstå beskattningens och familje- och arvsrättens grundbegrepp samt kunna vägleda kunden i dennes investeringsval med beaktande av kundens helhetssituation. Målsättningen är att examinanden förstår de allmänna skattemässiga konsekvenserna för kunden i samband med transaktioner.

5.2 Studiematerial

- APV-tutkinnot -material: *Verotus-kokooma*. V2. Hela kompendiet. Publikationen finns på webbplatsen <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (under rubriken *Osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia*). Kompendiet finns enbart på finska.
- Börsstiftelsen: *Placerarens skatteguide 2018*. Guiden finns på Börsstiftelsens webbplats <http://www.porssisaatio.fi/se/undervisning>.
- Finans Finland rf: *Perhe- ja perintöoikeutta pääpiirteissään*. Materialet finns på webbplatsen <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (under rubriken *Osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia*). Kompendiet finns enbart på finska.
- Hoppu, Esko – Hoppu, Kari: *Kauppa- ja varallisuus oikeuden pääpiirteet*. Alma Talent, 2016, 16:e upplagan. Sidorna 481–513. ISBN 9789521425165.

BILAGA 1 RÅD FÖR ATT SKAFFA STUDIEMATERIAL

Kommentarerna om det svenskspråkiga materialet baserar sig på situationen i januari 2018.

Helsingforsbörsen Nasdaqs guider *Opi optiot* och *Opi Osakkeet* (enbart på finska)

Guiderna kan beställas på e-postadressen koulutus@nasdaq.com. Böckerna sänds på postförskott.

Placeringsfondsguiden, Placerarens ränteguide och Placerarens skatteguide

Dessa guider finns på Börsstiftelsens webbplats <http://www.porssisaatio.fi/se/undervisning>.

Notera att den nyaste versionen nödvändigtvis inte alltid finns att tillgå på svenska. Datum finns angivna på guiderna. Kolla att språkversionerna motsvarar varandra. Detta är speciellt viktigt för *Placerarens skatteguide* eftersom skattelagstiftningen kan ha ändrats.

Övriga böcker

Bokhandlar.

Annan intressant litteratur (utanför studiematerialet till tentamen)

Gräsrotsfinansiering:

http://www.finanssivalvonta.fi/se/Finanskund/Finansiella_produkter/Investeringsverksamhet/Andra_produkter/Grasrotsfinansiering.

Fonder:

<http://www.finanssiala.fi/materiaalit/FK-julkaisu-Sijoitusrahastotutkimus-2015.pdf>.

BILAGA 2 EXAMEN I PLACERINGSÄRENDE APV1: BÖCKER OCH KOMPENDIER**BÖCKER:**

- Hoppu, Esko – Hoppu, Kari: *Kauppa- ja varallisuusoikeuden pääpiirteet*. Alma Talent, 2016, 16:e förnyade upplagan. ISBN 9789521425165.
- Järvinen, Sami – Parviainen, Antti: *Pääomaturvattu sijoittaminen*. Alma Talent, 2014, 3:e förnyade upplagan. ISBN 9789521421686.
- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: *Moderni Rahoitus*. Alma Talent, 2018, 10:e upplagan. ISBN 9789521434327.
- Lindholm, Timo – Kettunen, Juhani: *Globaali kansantalous*. Edita Publishing Oy, 2016, 1:a upplagan. eISBN 9789513770563, ISBN 789513768003.
- Nasdaq: *Opi optiot*. 26:e upplagan.
- Nasdaq: *Opi osakkeet*. 11:e upplagan.
- Puttonen, Vesa – Repo, Eljas: *Miten sijoitan rahastoihin*. Alma Talent, 2011, 5:e upplagan. ISBN 9789510378076.
- Salmi, Ilari: *Mitä tilinpäätös kertoo?* Edita, 2015, 8:e–9:e upplagan. ISBN 9789513762391.
- Turtiainen, Matti: *Sijoituspalvelut ja asiakas*. Alma Talent 2018, 1:a upplagan. ISBN 9789521435393.

KOMPENDIER OCH GUIDER:

- APV-tutkinnot -material: *Markkinapaikkojen sääntely*. V1. Publikationen finns på webbplatsen <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (under rubriken *Osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia*).
- APV-tutkinnot -material: *Markkinoiden väärinkäyttö*. V2. Publikationen finns på webbplatsen <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (under rubriken *Osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia*).
- APV-tutkinnot -material: *Rahanpesu*. V2. Publikationen finns på webbplatsen <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (under rubriken *Osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia*).
- APV-tutkinnot -material: *Verotus-kokooma*. V2. Publikationen finns på webbplatsen <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (under rubriken *Osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia*).
- Börsstiftelsen: *Placerarens ränteguide*. Guiden finns på Börsstiftelsens webbplats <http://www.porssisaatio.fi/se/undervisning>.
- Börsstiftelsen: *Placerarens skatteguide 2018*. Guiden finns på Börsstiftelsens webbplats <http://www.porssisaatio.fi/se/undervisning>.

- Börsstiftelsen: *Placeringsfondsguide*. Guiden finns på Börsstiftelsens webbplats <http://www.porssisaatio.fi/se/undervisning>.
- Finans Finland: *Markkinakatsaus*. Senaste utgåvan. Publikationen finns på webbplatsen <https://www.sijoitustutkimus.fi/palvelut/instituutiosijoittajille/rahastoraportti> (under rubriken *Viimeisin markkinakatsaus*).
- Finans Finland: *Perhe- ja perintöoikeutta pääpiirteissään*. Materialet finns på webbplatsen <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (under rubriken *Osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia*).
- FINSIF: *Vastuullisen sijoittamisen opas*. FINSIF 2017. Publikationen finns på webbplatsen <https://www.finsif.fi/vastuullisen-sijoittamisen-opas>.
- Ylönen Marjo: *Eläkesäästäminen 2017*. Försäkrings- och finansrådgivningen, 2017. Publikationen finns på Försäkrings- och finansrådgivningens webbplats www.fine.fi → Julkaisut → Säästäminen ja sijoittaminen.

BILAGA 3 KUNSKAPSKRAV FÖR EXAMINA INOM SEKTORN FÖR INVESTERINGSTJÄNSTER

De ämnesspecifika kunskapskrav som ställs på examina inom sektorn för investeringstjänster definieras utgående från fyra kunskapsnivåer.

Tentamensuppgifterna utarbetas i enlighet med denna nivåindelning. Syftet med den här beskrivningen av kunskapskraven är att underlätta förberedelserna inför tentamen och planeringen av förberedande kurser. De angivna kravnivåerna utgör maximum. Uppgifterna kan även vara lättare än det som anges i denna bilaga. Kunskapsnivåerna är:

- A-nivån, det vill säga att analysera**
- B-nivån, det vill säga att tillämpa**
- C-nivån, det vill säga att förstå**
- D-nivån, det vill säga att komma ihåg**

Syftet med nivåindelningen är att hjälpa tentanden skilja mindre viktigt material från det centrala materialet.

BESKRIVNING AV KUNSKAPSNIVÅERNA

A-nivån: analys. Med uppgifter på analysnivån mäts fördjupad kunskap inom ämnesområdet. För att lösa uppgiften bör man kunna spjälka upp frågan i mindre delproblem, lösa dessa och kunna dra de rätta slutsatserna om helhetsproblemet.

B-nivån: tillämpning. Med uppgifter på B-nivån mäts förmåga att tillämpa den information som finns till handa för att lösa givna problem inom ämnesområdet. Uppgifterna kräver förmåga att använda teorier i typiska valsituationer.

C-nivån: förståelse. Med uppgifter på C-nivån mäts förståelse av orsakssamband samt principen för och växelverkan mellan olika företeelser.

D-nivån: minnesförmåga och igenkänning. På denna nivå förutsätts att man kommer ihåg begrepp eller definitioner. Uppgifter på denna nivå kan fråga efter givna begrepp, definitioner, termer eller enskilda fakta.

BESKRIVNING AV DE ÄMNESSPECIFIKA KUNSKAPSKRAVEN

Det centrala innehållet och den kunskapsnivå som krävs för de olika ämnesområdena ges i tabellerna nedan. Syftet med denna sammanställning är att man bättre ska kunna gestalta studiematerialet och få stöd för förberedelserna inför tentamensskrivningen.

1. Nationalekonomi och finansmarknaden

Ämnesområde	Kravnivå
I Nationalekonomi	C
- Grundläggande begrepp	
- Ekonomiska system	
II Priset bestäms av efterfrågan och utbud	C
- Prisbildning	
- Efterfrågan och utbud	
III Arbetsmarknaden och inkomstpolicen	C
IV Finansmarknadens struktur	B
- Penningmarknaden	
- Obligationsmarknaden	
- Aktiemarknaden	
- Valutamarknaden	
- Derivatmarknaden	
- Avveckling av transaktioner	
- Finansförmedlare, organisationer, banker, försäkringsinrättningar, övervakning	
- Investeringsfonder	
V Internationell ekonomi	C
- Världsekonomin, EMU och EU	
- Utrikeshandels betydelse	
- Växelverkan mellan internationella marknader	
VI Offentlig ekonomi: skatter och tjänster	C
- Statens ekonomiska roll	
- Metoder för den offentliga makten att ingripa i ekonomin	
- Grundläggande begrepp inom finans- och Penningpolitiken	
VII Det ekonomiska kretsloppet	C
- Makroekonomi	
- Bruttonationalprodukten	
VIII Produktionstillväxt och levnadsstandard	C
IX Konjunkturväxlingar	C
- Arbetslöshet	
- Förklaringar till inflation	
- Inflationens inverkan på finansmarknaden	
X Ekonomisk politik finansmarknadsintegration	C
- Utgångspunkterna för penningpolitiken	
- Strukturen i euroområdet ekonomi och finanssystem	
- Hur penningpolitiken verkställs	
- ECB:s penningpolitiska verktyg och inverkan på finansmarknaden	
- Finlands Bank i eurosystelet	

2. Företagsekonomi

Ämnesområde	Kravnivå
I Bokslutsanalys och dess bakgrund	C
<ul style="list-style-type: none"> - Definition av bokslutsanalys - Källor till bokslutsinformation - Lagstiftning som gäller bokslutsinformation - Vem använder bokslutsanalys? - Information som framkallas på aktiemarknaden - Samhällsekonomisk information 	
II Justering av bokslutsinformation	--
<ul style="list-style-type: none"> - Justering av resultaträkningen - Justering av balansräkningen - Effekterna av den förnyade bokföringslagstiftningen 	
III De centrala nyckeltalen och tolkningen av dessa	C
<ul style="list-style-type: none"> - Lönsamhet - Soliditet - Likviditet 	
IV Kassaflödesberäkningar och tolkningen av dessa	--
<ul style="list-style-type: none"> - Kassaflödesberäkningar samt uträkning och tolkning av kassaflödesbaserade nyckeltal 	
V Marknadsanknuten bokslutsanalys	B
<ul style="list-style-type: none"> - Centrala nyckeltal - Förhållandet mellan bokslutsinformation och aktieavkastningar - EVA - Aktieavkastningen som determinant för framtida bokföringsmässiga vinster - Hur olika vinstbegrepp reflekteras i priserna - Marknadens reaktion på publicering av bokslutsinformation 	
VII Statistisk analys av nyckeltal	--
<ul style="list-style-type: none"> - Grundläggande antaganden - Konkursprognostisering och kreditbetyg - Klassificering av nyckeltal 	

3. Investeringsprodukter och investeringsverksamhet

Ämnesområde	Kravnivå
I Finansiella instrument: egenskaper och värdering	B
<ul style="list-style-type: none"> - Aktier - Obligationer - Optioner och konvertibler - Andra finansiella instrument 	
II Grunderna i att investera	B
<ul style="list-style-type: none"> - Investering i aktier: grundbegrepp - Avkastning och risk - Diversifiering - CAPM och avkastningskravet på eget kapital - Investeringsstrategier - Marknadseffektivitet 	
III En inledning till derivat	C
<ul style="list-style-type: none"> - Derivatbörser - Optioner och andra derivat: grundbegrepp - Derivatprodukter 	
IV Värdering av derivat	D
<ul style="list-style-type: none"> - Värdering av optioner - Determinanter för värdet på futurer 	
V Användning av derivat	--
<ul style="list-style-type: none"> - Grundläggande derivatstrategier - Riskhantering med hjälp av derivat 	
VI Ränteinvesteringar	B
<ul style="list-style-type: none"> - Penning- och kapitalmarknaden - Värdering av ränteinstrument - Avkastning, risk och likviditet - Riskmått - Direkta ränteinvesteringar - Räntefonder 	
VIII Företagsvärdering	--
<ul style="list-style-type: none"> - Behovet av och grunderna i företagsvärdering - Modeller för värdering av företag - Avkastningskravet vid företagsvärdering 	
IX Investeringsfonder	B
<ul style="list-style-type: none"> - Verksamhetsprincip - Fondkategorier - Hur placerar man i fonder? - Fondbolagets administration - Avgifter - Övervakning av fonder - Fondlagstiftning - Fondinformation - Grunderna i beskattningen av fonder 	
X Förvaltning av investeringar	C
<ul style="list-style-type: none"> - Förvaltningsstilar: aktiv/passiv portföljförvaltning - Relativ avkastning / absolut avkastning - Användning av derivat och aktielån vid portföljförvaltning - Investeringsbegränsningar föreskrivna i lagen om placeringsfonder - Uträkning av fondvärdet och specialfrågor i anslutning till detta samt rapportering 	

4. Lagstiftning om och etik gällande tillhandahållande av investeringstjänster samt privaträttens grunder

Ämnesområde	Kravnivå
I Handels- och förmögenhetsrätten i huvuddrag	C
<ul style="list-style-type: none"> - Rättsnormer, -subjekt och -handlingar - Ställföreträdarskap - Skuld- och betalningsförhållanden samt säkerheter - Skadestånd och försäkringar 	
II Regler om marknadsplatser	D
III Penningtvätt	B
<ul style="list-style-type: none"> - Kundidentifiering - Rekvisiten för penningtvätt - Insiderregler - Personer i politiskt utsatt ställning - Procedurregler vid penningtvätt - Övervakning av penningtvätt - Straffbestämmelser 	
IV Marknadsmisbruk	C
<ul style="list-style-type: none"> - Misbruk av insiderinformation - Marknadsmisbruk - Straffbestämmelser 	
V Procedurregler	C
<ul style="list-style-type: none"> - Allmänna bestämmelser: att grunda och äga ett värdepappersföretag - Värdepappersföretagets verksamhet - Bokslut och revision - Soliditet och risker - Förfarande vid skötsel av kundrelationer - Särskilda regler: tystnadsplikt, kundidentifiering, skadestånd, förvaring av kundmedel - Marknadsföring av värdepapperstjänster - Straffbestämmelser - Etiska regler 	
VI Ansvarsfulla investeringar	C
<ul style="list-style-type: none"> - Grundläggande begrepp - Olika synsätt på ansvarsfulla investeringar 	

5. Beskattning av investeringar samt familje- och arvsrättens grunder

Ämnesområde	Kravnivå
I Beskattningen i huvuddrag	B
<ul style="list-style-type: none"> - Huvuddragen vid beskattning av privatpersoner - Beskattning av avkastningen på investeringar - Beskattning av ränteinkomster, fonders avkastningsandelar samt hyresinkomster - Beskattning av försäkringsinvesteringar - Beskattning av överlåtelsevinster och -förluster - Ränteavdrag - Förmögenhetsskatt - Överlåtelseskatt - Fastighetsbeskattningens grunder - Grunderna för beskattningen av försäljningsinkomst av virke - Gåvo- och arvsbeskattningens grunder - Skatteplaneringens grunder 	
II Skatteplanering ur ett investerarperspektiv	D
<ul style="list-style-type: none"> - Avdrag för investeringsverksamhetens kostnader - Beskattning av pensions- och investeringsprodukter - Arvs- och gåvoskatteplanering - Beskattning av utländska investeringar - Beskattningsförfarande och sökande av ändring - Investeringar som näringsverksamhet och investeringar via bolag 	

APV
SIIJOITUS
TUTKINNOT

Aalto EE Helsinki

Mechelininkatu 3 C
00100 Helsinki

AEE Aalto University
Executive Education

Finanssiala ry

Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA